Agentul de securitate

Fișa TIC 6.09 · Comunicarea sigură pe Internet · clasa a VI-a

Nume: ..... Data: .....

Pe Internet comunici cu mulți oameni, dar nu pe toți îi cunoști. Învață ce spui, ce ascunzi și ce faci când ceva nu e în regulă.

T Fișa de teorie

date personale · parole · măsuri de siguranță

? De ce contează siguranța online?

Datele personale sunt informațiile care spun cine ești și unde te găsești: numele complet, adresa, telefonul, școala, parolele, pozele tale, locul în care ești acum. Pe Internet (chat, jocuri, rețele sociale, e-mail) nu poți ști sigur cine e de partea cealaltă: oricine își poate inventa un nume.

✎ Semaforul datelor

NU dau niciodată

doar cu acordul unui adult

pot spune

ROȘU – nu le dau niciodată: parole, coduri primite prin SMS, adresa exactă, CNP-ul, datele cardului părinților.
GALBEN – doar cu acordul unui adult: numele complet, poze cu fața, școala, numărul de telefon.
VERDE – pot spune: porecla din joc, culoarea sau hobby-ul preferat (fără detalii despre loc).

→ Parola puternică

- cel puțin **8 caractere** (mai bine 12);
- litere **mari și mici**, cel puțin o **cifră** și un **simbol** (!, #, &...);
- **fără** numele sau data ta de naștere;
- alta pentru fiecare cont; **nu o spui** nimănui, doar părinților.

Exemplu rezolvat: „3Pisici&1Caine!” este puternică (15 caractere, mari, mici, cifre, simboluri).

→ Măsuri de siguranță

- Nu accepți „prieteni” necunoscuți.
- Nu te întâlnești cu cineva cunoscut doar online.
- Spui unui adult ce te sperie sau te supără;

blochezi și **raportezi**.

- La final ieși din cont (mai ales pe calculatoare comune).

✎ Mesaj suspect (phishing)?

Fugi dacă mesajul: **promite premii**, **te grăbește** („în 10 minute!”), **cere parole sau date**, vine de la un expeditor sau un link ciudat. Nu da clic; șterge-l și spune unui adult.

★ Știai că?

Ce postezi rămâne mult timp pe Internet; chiar dacă ștergi, altcineva poate să fi salvat o copie.

✓ **Reținem într-o frază:** nu dau date personale unor necunoscuți, folosesc parole puternice și spun unui adult când ceva nu e în regulă.

A Exersăm siguranța

doar ce ai citit pe pagina de teorie

1 **Semaforul datelor.** Scrie **R** (roșu), **G** (galben) sau **V** (verde) pentru fiecare informație:

Informația	R / G / V	Informația	R / G / V
parola contului de joc	…	porecla din joc	…
numele complet și clasa	…	adresa exactă	…
codul primit prin SMS	…	culoarea preferată	…
numărul de telefon	…	poza cu fața ta	…

2 **Parole-exemplu.** Aplică regula parolei puternice. Scrie **P** (puternică) sau **S** (slabă):

Parola-exemplu	P / S	Parola-exemplu	P / S
Ana2012	…	3Pisici&1Caine!	…
parola123	…	Xk9!mP2#qL	…
ABCDEFGH	…	Maria05.03.2012	…

3 **Cod secret.** Fiecare literă a fost înlocuită cu a 4-a literă care urmează în alfabet (A→E, B→F…). Descifrează regula:

R	Y

W	T	Y	R

T	E	V	S	P	E

R	M	Q	E	R	Y	M

4

De la: castigator@premiu-gratis.xyz

FELICITĂRI!!! Ai câștigat un telefon!

Dă clic pe link în următoarele 10 minute:

http://premiu-gratis.xyz/ritira

Trimite numele complet, adresa și parola contului tău.

Detectivul mesajelor. Găsește **5 semne** că acest mesaj este o capcană:

……

……

……

……

……

……

B Ce faci?

situații din viața online

5 Un necunoscut îți scrie în chat și îți cere adresa și școala „ca să fiți prieteni”. Ce faci?

○ **a)** îi dai adresa, pare simpatic
○ **b)** nu răspunzi, îl blochezi și spui unui adult
○ **c)** îi dai doar școala
○ **d)** îi trimiți o poză

De ce? ……

6 Un coleg postează o poză jenantă cu tine. Ce e cel mai bine?

○ **a)** postezi o poză jenantă cu el
○ **b)** îi ceri să o șteargă și anunți un adult sau profesorul
○ **c)** nu spui nimănui nimic
○ **d)** îi scrii mesaje urâte

De ce? ……

7 Ce se întâmplă dacă…?

Dacă…	Atunci…
folosești aceeași parolă peste tot	.....
postezi public „plec o săptămână în vacanță”	.....
rămâi logat pe un calculator comun	.....

8 **Ordonează reacțiile** (1–4) când primești un mesaj care te sperie sau te supără:

Nr. corect	Pasul
…	Blochezi persoana și raportezi mesajul
…	Spui imediat unui adult de încredere
…	Nu răspunzi și nu dai clic pe nimic
…	Păstrezi mesajul (captură de ecran) ca dovadă

9 Scrie un **sfat scurt** pentru un coleg mai mic despre ce să nu spună niciodată online.

.....

.....

10 Încercuiește A sau F:

Afirmația	A / F	Dacă e falsă, corectează. Dacă e adevărată, spune de ce.
a) Îți poți spune parola celui mai bun prieten.	○ A ○ F	....
b) O poză postată public poate fi văzută de oricine.	○ A ○ F	....
c) Dacă ștergi o postare, ea dispare complet de pe Internet.	○ A ○ F	....

C La calculator

două misiuni

▶ MISIUNEA 1 · Regulile mele de siguranță

1. Deschide **Notepad** (Blocnotes) și scrie 5 reguli proprii de siguranță online.
2. Adaugă o **parolă-exemplu** făcută după regula din fișă (**nu** parola ta reală!), cu cel puțin 12 caractere.
3. Salvează fișierul ca **Reguli-siguranta.txt** în folderul Documente.

Verific cu ochii mei:

- ☐ Am 5 reguli scrise clar
- ☐ Parola-exemplu are mari, mici, cifră și simbol
- ☐ Parola-exemplu nu conține nume sau dată de naștere
- ☐ Fișierul Reguli-siguranta.txt este salvat

▶ MISIUNEA 2 · Vânătoare de setări

1. Împreună cu un părinte, deschide setările unei aplicații pe care o folosești (joc, rețea, e-mail).
2. Găsește: **cine îți vede postările / profilul**, butonul de **blocare** și butonul de **raportare**, opțiunea **Ieșire din cont**.
3. Arată profesorului unde se află fiecare.

Verific cu ochii mei:

- ☐ Am găsit setarea „cine îmi vede profilul”
- ☐ Am găsit Blocare și Raportare
- ☐ Știu unde se face ieșirea din cont

Misiune îndeplinită? bifează și colorează stelele: 1 = încă exersez, 3 = pot explica altcuiva

- ☐ Recunosc datele personale (roșu, galben, verde). ☆☆☆
- ☐ Fac o parolă puternică. ☆☆☆
- ☐ Recunosc un mesaj-capcană. ☆☆☆
- ☐ Știu să cer ajutor când ceva nu e în regulă. ☆☆☆

★ PROVOCARE BONUS

Inventează o **parolă-frază** din 4 cuvinte, cu cifră și simbol (ex. între cuvinte). Verific-o cu regula din fișă (parolă-exemplu, nu cea reală!).

.....